

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

08 – 2009 Voće i povrće

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

18. februar 2009. Vol. 4, Broj 8

 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org
Voće i povrće
2-3
Pregled cijena voća i povrća
4-11
Izbor i nabavka sjemena povrća
12

VOĆE

Ponuda i kvalitet voća na većini zelenih pijaca u Crnoj Gori su bili dobri, a potražnja nešto veća u odnosu na prošlu sedmicu. Na barskoj pijaci cijene se nijesu značajnije mijenjale kao ni na nikšičkoj, dok je u Beranama rast cijena bio izražen kod mandarina 1,5€ i krušaka 2€. U ponudi je bilo najviše jabuka, a nakon dužeg vremena mogla se kupiti i klementina. Na bjelopoljskoj pijaci nije bilo promjena cijena osim kod kivija koji je pojeftinio na 0,8€/kg.

Cetinjsku pijacu je obilježila odlična ponuda maslina, pomorandži i kivija. U Herceg Novom, najveći dio voća je prodavan po cijena od prošle sedmice, osim pomorandži

koje su pojeftinile na 1,2-1,5€/kg. Na podgoričkoj zelenoj pijaci osrednaja ponuda i potražnja, cijene su bez promjena osim kod uvoznih pomorandži koje ndže iz uvoza imale blagi trend rasta na 1€/kg.

Prestanak kiše je uticao na malo bolju posjećenost pijace i bolju prodaju voća na Velikoj pijaci u Podgorici (Tuški put). Ove sedmice bih izdvojila rast cijene banana na 0,91€/kg koja će i u narednom periodu imati dalji rast. Takođe, za razliku od prošle sedmice bilježimo jači pad cijena bijelog grožđa 2,2€ a manji roze i crnog na po 2,9€/kg. Trend dobre potražnje kivija se nastavlja i kao rezultat toga bilježimo rast cijene domaćeg na 0,7-0,8€/kg a italijanski je od 0,9-1,3€/kg. Ove sedmice je došlo do blagog pada cijena krušaka.

POVRĆE

Potražnja povrća na barskoj pijaci je bila bolja u odnosu na prethodnu sedmicu, a cijene su varirale tako da su trend rasta imale cijene kelja pupčara 2€, i rotkve, dok su trend pada imale cijene blitve na 2,5€, celera, cvekle, patlidžana, šargarepe, salate.

Na beranskoj pijaci u ponudi je najviše bilo krompira. Trend rasta cijena izražen je kod spanaća 2,5€, kupusa 0,4€ i paprike babure 2,5€, a pada samo kod blitve 2€.

U Bijelom Polju, cijene povrća su uglavnom na prošlonedjeljnom nivou, izuzev brokole koja je imala trend rasta na 2,5€, dok je cijena krastavca salatara bila svega 1€/kg. Na cetinjskoj pijaci kvalitet lisnatog povrća je bio slabiji. Najviše je bilo praziluka koji je koštao 1,5€/kg. Trend pada imale su cijene kelja pupčara i spanaća na 2€, zatim korjenastog povrća (peršun, paškanat) a rast crvene paprike i tikvice. Na zelenoj pijaci u Herceg Novom cijena krastavca salatara je 3,2€/kg a u ponudi je bila brokola, uvoz iz Italije koja se prodavala na komad po cijeni od 1,5€ dok je u Nikšiću ona koštala 2,5€/kg. U Nikšiću je pad cijene zabilježen kod kelja na 1,2€. Na zelenoj pijaci u Podgorici, rast cijena imali su raštan, brokola i krastavac salatara na 3€, paprika šilja, a pad celera, mladog crnog luka i korjenastog povrća (celer, peršun i paškanat).

Kao što sam istakla za voće, prohladno ali suvo vrijeme je uticalo na bolju posjećenost Tuške pijace u Podgorici. Ponuda povrća je sve bolja, tako da kod blitve bilježimo pad dominantne cijene na 1€, a trend pada se nastavio i kod cijene patlidžana. Istakla bih da je mala ponuda krastavca salatara i šeri paradajza uticala na jak rast cijena koje su bile 2,5€ i 3€/kg. Rast cijena je zabilježen i kod spanaća i salate na 1,3€ tj. 0,7€.

Prikaz cijena u Crnoj Gori (€/kg)
za grupu proizvoda - voće – zelene pijace i podgorička velika pijaca

(u periodu od 12. do 18. februara 2009)

	Voće Sorta jm	Bar Zelena Pijaca	Berane Zelena Pijaca	Bijelo Polje Zelena Pijaca	Cetinje Zelena Pijaca	Herceg Novi Zel. Pijaca	Nikšić Zelena pijaca	Podgorica Zelena Pijaca	Podgorica Velika pijaca	Crna Gora
1	Ananas kg	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	2.50 (2.50-2.50)	~	1.65 (1.50-1.75)	2.00 (2.00-2.50)	1.50 (1.50-1.50)	1.50 (1.50-1.50)	1.88 (1.86-1.96)
2	Badem kg	10.00 (10.00- 10.00)	~	~	~	11.00 (11.00- 11.00)	10.00 (10.00- 10.00)	10.00 (8.00- 10.00)	6.10 (6.10-6.10)	9.42 (9.02-9.42)
3	Banana kg	1.00 (1.00-1.00)	1.00 (1.00-1.00)	0.80 (0.80-1.00)	0.90 (0.90-1.00)	1.00 (1.00-1.00)	1.00 (0.80-1.00)	1.00 (0.90-1.00)	0.90 (0.84-0.91)	0.95 (0.91-0.99)
4	Dunja kg	2.00 (2.00-2.00)	~	~	~	2.50 (2.50-2.50)	~	2.00 (2.00-2.00)	1.00 (1.00-1.20)	1.88 (1.88-1.93)
5	Fortunela kg	1.50 (1.50-1.50)	~	~	~	~	~	~	~	1.50 (1.50-1.50)
6	Gejprut kg	1.30 (1.30-1.30)	1.50 (1.50-1.50)	1.30 (1.20-1.40)	~	1.30 (1.30-1.30)	1.50 (1.50-1.50)	1.30 (1.20-1.30)	0.80 (0.80-1.00)	1.29 (1.26-1.33)
7	Grožđe bijelo kg	3.00 (3.00-3.00)	~	~	~	~	3.50 (3.50-4.00)	~	2.20 (2.20-2.20)	2.90 (2.90-3.07)
8	Grožđe crno kg	3.50 (3.00-3.50)	~	~	~	~	4.00 (4.00-4.00)	~	2.90 (2.90-2.90)	3.47 (3.30-3.47)
9	Grožđe roze kg	~	~	~	~	~	~	~	2.90 (2.90-2.90)	2.90 (2.90-2.90)
10	Suvo grožđe kg	~	3.00 (3.00-4.00)	3.00 (3.00-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	4.00 (3.50-4.00)	3.00 (3.00-3.50)	3.00 (3.00-3.50)	2.00 (2.00-2.00)	3.00 (2.93-3.36)
11	Jabuka Ajdared kg	0.90 (0.90-0.90)	0.70 (0.70-1.00)	0.80 (0.80-1.00)	0.80 (0.80-0.80)	1.00 (0.80-1.20)	0.80 (0.70-1.00)	0.80 (0.70-0.80)	0.40 (0.40-0.45)	0.78 (0.73-0.89)
12	Jabuka Delišes crveni kg	1.30 (1.30-1.30)	1.00 (1.00-1.00)	~	~	1.20 (1.20-1.20)	~	1.00 (1.00-1.30)	0.78 (0.78-0.80)	1.06 (1.06-1.12)
13	Jabuka Delišes zlatni kg	1.30 (1.30-1.50)	1.00 (0.80-1.00)	1.00 (1.00-1.00)	1.00 (1.00-1.00)	1.20 (1.20-1.50)	1.20 (1.20-1.50)	0.80 (0.80-1.30)	0.75 (0.75-0.80)	1.03 (1.01-1.20)
14	Jabuka Greni Smit kg	1.30 (1.30-1.30)	1.00 (1.00-1.20)	~	~	1.50 (1.50-1.50)	1.50 (1.20-1.50)	1.00 (1.00-1.30)	0.70 (0.70-0.75)	1.17 (1.12-1.26)
15	Jabuka Jonagold kg	~	~	~	~	~	~	~	0.60 (0.60-0.60)	0.60 (0.60-0.60)
16	Jabuka Jonatan kg	1.20 (1.00-1.20)	~	0.70 (0.70-0.80)	~	~	~	~	~	0.95 (0.85-1.00)
17	Jabuka kg	~	0.70 (0.50-1.00)	0.70 (0.50-0.70)	~	2.00 (2.00-2.00)	~	1.00 (1.00-1.00)	0.60 (0.60-0.60)	1.00 (0.92-1.06)
18	Japanska jabuka kg	1.00 (1.00-1.00)	~	~	~	~	1.00 (1.00-1.00)	~	~	1.00 (1.00-1.00)
19	Jagoda kg	~	~	~	~	~	~	~	8.00 (8.00-8.00)	8.00 (8.00-8.00)
20	Kesten kg	~	~	~	~	~	~	~	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.50-2.50)
21	Kivi kg	0.90 (0.90-0.90)	1.00 (1.00-1.20)	0.80 (0.80-1.00)	1.00 (0.75-1.50)	1.00 (0.80-1.00)	1.20 (1.00-1.50)	1.00 (0.80-1.00)	0.80 (0.80-1.05)	0.96 (0.86-1.14)
22	Klementina kg	~	1.50 (1.50-1.50)	~	~	2.00 (2.00-2.00)	~	1.30 (1.20-1.30)	~	1.60 (1.57-1.60)
23	Kruška Viljamov. kg	~	~	~	~	~	~	~	1.50 (1.50-1.50)	1.50 (1.50-1.50)
24	Kruška kg	2.20 (2.00-2.20)	2.00 (1.50-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	~	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (1.80-2.00)	1.55 (1.55-1.60)	2.11 (1.98-2.11)

	Voce Sorta jm	Bar Zelena Pijaca	Berane Zelena Pijaca	Bijelo Polje Zelena Pijaca	Cetinje Zelena Pijaca	Herceg Novi Zel. Pijaca	Nikšić Zelena pijaca	Podgorica Zelena Pijaca	Podgorica Velika pijaca	Crna Gora
25	Limun kg	1.20 (1.20-1.20)	1.20 (1.20-1.50)	1.00 (1.00-1.20)	1.40 (1.35-1.40)	~	1.35 (1.35-1.35)	1.00 (1.00-1.00)	0.68 (0.65-0.73)	1.12 (1.11-1.20)
26	Lješnik očišćen kg	~	~	~	~	~	10.00 (10.00- 10.00)	10.00 (9.00- 10.00)	6.10 (6.10-6.10)	8.70 (8.37-8.70)
27	Lješnik u ljusci kg	3.00 (3.00-3.00)	~	~	~	~	4.00 (4.00-5.00)	~	~	3.50 (3.50-4.00)
28	Mandarina Mandora kg	~	~	~	~	~	1.50 (1.50-2.00)	1.00 (1.00-1.00)	1.00 (1.00-1.00)	1.17 (1.17-1.33)
29	Mandarina kg	1.20 (1.00-1.20)	1.50 (1.20-1.50)	1.20 (1.00-1.20)	~	~	1.75 (1.60-1.75)	~	~	1.41 (1.20-1.41)
30	Maslina Crna kg	5.00 (5.00-5.00)	~	~	6.00 (66.00- 6.00)	~	5.00 (5.00-5.00)	4.50 (4.50-5.00)	~	5.13 (20.13- 5.25)
31	Maslina Zelena kg	5.00 (5.00-5.00)	~	~	6.00 (5.00-6.00)	~	5.00 (5.00-5.00)	4.50 (4.50-5.00)	~	5.13 (4.88-5.25)
32	Nar kg	~	~	~	~	~	~	2.00 (2.00-2.00)	1.20 (1.20-1.20)	1.60 (1.60-1.60)
33	Orah očišćen kg	8.00 (7.00-8.00)	6.00 (6.00-6.00)	6.00 (5.00-6.00)	6.00 (5.50-6.00)	7.00 (7.00-8.00)	7.00 (7.00-8.00)	6.00 (5.50-6.00)	4.50 (4.50-5.50)	6.31 (5.94-6.69)
34	Orah u ljusci kg	~	2.00 (1.50-2.00)	2.00 (2.00-2.50)	~	3.00 (3.00-3.00)	3.50 (3.50-3.50)	~	1.80 (1.80-1.80)	2.46 (2.36-2.56)
35	Pomorandža kg	0.80 (0.80-0.80)	1.00 (1.00-1.20)	1.20 (1.00-1.20)	1.00 (0.85-1.00)	1.35 (1.10-1.50)	1.10 (1.00-1.15)	0.90 (0.80-1.00)	0.72 (0.69-0.76)	1.01 (0.91-1.08)
36	Suva Šljiva kg	3.50 (3.00-3.50)	2.50 (2.00-2.50)	2.50 (2.50-3.00)	~	3.00 (3.00-4.00)	2.50 (2.50-3.00)	2.50 (2.50-2.50)	1.60 (1.60-2.20)	2.59 (2.44-2.96)
37	Suva Smokva kg	3.50 (3.50-3.50)	2.00 (2.00-3.00)	3.00 (3.00-3.50)	2.50 (2.00-3.00)	5.00 (5.00-5.00)	4.50 (4.50-5.00)	3.50 (3.00-4.00)	2.20 (2.20-2.20)	3.28 (3.15-3.65)

**Prikaz cijena u Crnoj Gori (€/kg)
za grupu proizvoda - povrće - zelene pijace i podgorička velika pijaca**

(u periodu od 12. do 18. februara 2009)

	Povrće Sorta jm	Bar Zelena Pijaca	Berane Zelena Pijaca	Bijelo Polje Zelena Pijaca	Cetinje Zelena Pijaca	Herceg Novi Zel. Pijaca	Nikšić Zelena pijaca	Podgorica Zelena Pijaca	Podgorica Velika pijaca	Crna Gora
1	Blitva kg	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (2.00-2.50)	2.00 (2.00-2.50)	2.00 (1.50-2.00)	2.50 (2.00-2.50)	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (2.00-2.00)	1.00 (1.00-1.30)	2.06 (1.94-2.23)
2	Brokola kg	3.00 (2.50-3.00)	~	2.50 (2.00-2.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.00 (3.00-3.00)	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (3.00-3.00)	1.65 (1.65-1.65)	2.66 (2.52-2.66)
3	Celer Korijenaš kg	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (2.00-2.00)	1.50 (1.50-2.00)	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (2.50-3.00)	3.00 (3.00-3.00)	2.00 (2.00-2.50)	1.00 (1.00-1.30)	2.19 (2.13-2.35)
4	Celer Liščar veza	0.40 (0.40-0.40)	~	0.30 (0.30-0.30)	0.50 (0.30-0.50)	0.50 (0.50-0.50)	0.30 (0.30-0.40)	0.50 (0.50-0.50)	~	0.42 (0.38-0.43)
5	Cvekla kg	0.80 (0.80-0.80)	1.00 (0.80-1.00)	1.00 (0.80-1.00)	1.50 (1.00-1.50)	1.50 (1.00-2.00)	1.00 (1.00-1.20)	0.50 (0.50-0.50)	0.40 (0.40-0.50)	0.96 (0.79-1.06)
6	Dinja kg	~	~	~	~	~	~	~	1.50 (1.50-1.60)	1.50 (1.50-1.60)
7	Karfiol kg	2.50 (2.00-2.50)	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (2.00-2.00)	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.00-2.50)	2.50 (2.50-3.00)	1.75 (1.75-2.00)	1.45 (1.45-1.50)	2.21 (2.09-2.31)
8	Keleraba kg	2.00 (2.00-2.00)	~	~	~	~	~	2.00 (2.00-2.00)	~	2.00 (2.00-2.00)
9	Kelj pupčar kg	2.00 (2.00-2.50)	~	1.50 (1.50-1.50)	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (2.00-3.00)	2.50 (2.50-2.50)	2.07 (2.07-2.29)
10	Kelj kg	1.00 (1.00-1.00)	1.50 (1.50-1.50)	~	1.00 (1.00-1.00)	1.20 (1.00-1.50)	1.20 (1.20-1.20)	0.80 (0.80-1.00)	0.40 (0.40-0.50)	1.01 (0.99-1.10)
11	Krastavac Salatar kg	3.00 (3.00-3.00)	2.00 (2.00-2.00)	1.00 (1.00-1.00)	~	3.20 (3.20-3.20)	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (3.00-3.00)	2.50 (2.50-2.50)	2.46 (2.46-2.46)
12	Krompir Bijeli kg	0.90 (0.70-0.90)	0.50 (0.40-0.50)	0.40 (0.40-0.50)	0.80 (0.70-1.00)	1.00 (0.60-1.00)	0.60 (0.50-0.60)	0.60 (0.50-0.70)	0.38 (0.38-0.40)	0.65 (0.52-0.70)
13	Krompir Crveni kg	0.90 (0.80-0.90)	0.50 (0.40-0.50)	0.40 (0.40-0.50)	0.80 (0.70-1.00)	1.00 (0.70-1.00)	0.60 (0.50-0.60)	0.70 (0.60-0.70)	0.30 (0.30-0.35)	0.65 (0.55-0.69)
14	Krompir Mladi kg	~	~	~	~	~	~	1.00 (1.00-1.00)	1.50 (1.50-1.50)	1.25 (1.25-1.25)
15	Kupus kg	0.40 (0.40-0.40)	0.40 (0.30-0.40)	0.40 (0.30-0.40)	0.50 (0.40-0.60)	0.70 (0.30-1.00)	0.40 (0.30-0.40)	0.40 (0.30-0.40)	0.18 (0.18-0.20)	0.42 (0.31-0.48)
16	Luk Bijeli kg	3.25 (3.00-3.50)	2.00 (2.00-2.00)	2.50 (2.50-2.50)	3.75 (3.00-4.00)	4.00 (3.00-5.00)	4.00 (4.00-5.00)	3.00 (3.00-3.00)	1.08 (1.08-1.15)	2.95 (2.70-3.27)
17	Luk Crni kg	1.00 (1.00-1.00)	0.70 (0.60-0.70)	0.70 (0.50-0.80)	1.15 (0.95-1.25)	~	1.00 (0.80-1.00)	0.80 (0.65-1.25)	0.40 (0.40-0.50)	0.82 (0.70-0.93)
18	Luk Mladi bijeli kg	~	~	~	~	~	2.00 (2.00-2.00)	~	~	2.00 (2.00-2.00)
19	Luk Mladi crni kg	~	~	1.50 (1.50-1.50)	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.00 (3.00-3.00)	2.00 (2.00-2.00)	1.40 (1.40-1.50)	2.23 (2.23-2.25)
20	Paprika Babura kg	3.00 (3.00-3.00)	2.50 (2.00-2.50)	2.00 (2.00-2.00)	~	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.00 (3.00-3.00)	2.10 (2.10-2.25)	2.59 (2.51-2.61)
21	Paprika Šilja kg	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.50)	~	~	3.00 (3.00-3.00)	2.50 (2.50-2.50)	1.65 (1.60-1.80)	2.28 (2.27-2.38)
22	Paprika Crvena ajvarka kg	~	~	~	2.50 (2.50-2.50)	~	~	~	~	2.50 (2.50-2.50)
23	Paprika Ljuta kg	~	3.00 (3.00-3.00)	~	~	~	~	~	~	3.00 (3.00-3.00)
24	Paprika Ljuta kom.	0.30 (0.30-0.30)	~	~	~	0.20 (0.20-0.30)	~	0.30 (0.20-0.30)	~	0.27 (0.23-0.30)
25	Paradajz kg	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	1.50 (1.50-1.50)	~	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (1.50-2.00)	1.50 (1.50-1.70)	1.07 (1.03-1.07)	1.80 (1.72-1.82)

	Povrce Sorta jm	Bar Zelena Pijaca	Berane Zelena Pijaca	Bijelo Polje Zelena Pijaca	Cetinje Zelena Pijaca	Herceg Novi Zel. Pijaca	Nikšić Zelena pijaca	Podgorica Zelena Pijaca	Podgorica Velika pijaca	Crna Gora
26	Paradajz Chery kg	4.00 (3.50-4.00)	~	3.50 (3.50-3.50)	~	~	~	4.00 (4.00-4.00)	3.00 (3.00-3.00)	3.63 (3.50-3.63)
27	Pasulj Tetovac kg	2.50 (2.50-2.50)	2.00 (2.00-2.50)	2.00 (2.00-3.00)	3.00 (3.00-3.00)	2.50 (2.50-3.00)	2.00 (2.00-2.50)	2.50 (2.50-2.50)	1.40 (1.40-1.60)	2.24 (2.24-2.58)
28	Pasulj Gradištanac kg	~	~	1.50 (1.50-2.00)	2.50 (2.20-2.50)	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	1.20 (1.20-1.30)	1.87 (1.82-1.97)
29	Pasulj Šareni kg	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (1.80-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.20)	2.50 (2.50-3.00)	2.00 (2.00-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	1.15 (1.15-1.40)	1.96 (1.93-2.08)
30	Patlidžan kg	2.80 (2.80-2.80)	~	2.50 (2.50-2.50)	~	~	~	2.50 (2.50-2.50)	1.50 (1.50-1.50)	2.33 (2.33-2.33)
31	Peršun Korijenaš kg	3.00 (2.50-3.00)	~	~	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.00 (3.00-3.00)	2.00 (2.00-2.50)	1.00 (1.00-1.30)	2.42 (2.33-2.55)
32	Peršun Lišćar veza	~	0.50 (0.30-0.50)	~	0.50 (0.50-0.50)	0.50 (0.50-0.50)	0.30 (0.30-0.40)	0.50 (0.50-0.50)	0.25 (0.25-0.25)	0.43 (0.39-0.44)
33	Praziluk kg	2.00 (1.50-2.00)	1.20 (1.00-1.20)	1.00 (1.00-1.00)	1.50 (1.50-2.00)	2.00 (1.50-2.00)	1.50 (1.20-1.50)	1.20 (1.00-1.20)	0.60 (0.60-0.60)	1.38 (1.16-1.44)
34	Paškanat kg	2.50 (2.50-2.50)	~	~	2.50 (2.50-2.50)	~	~	2.00 (2.00-2.50)	1.00 (1.00-1.30)	2.00 (2.00-2.20)
35	Raštan kg	1.50 (1.00-1.50)	1.50 (1.50-1.50)	1.20 (1.20-1.50)	1.50 (1.00-1.50)	1.50 (1.00-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	1.20 (1.20-1.50)	0.60 (0.60-1.30)	1.38 (1.19-1.60)
36	Ren kg	~	~	~	~	10.00 (10.00- 10.00)	~	~	~	10.00 (10.00- 10.00)
37	Rotkvica veza	~	~	~	~	~	~	0.50 (0.50-0.50)	~	0.50 (0.50-0.50)
38	Rotkva kg	2.00 (2.00-2.00)	~	1.00 (0.80-1.00)	1.00 (1.00-1.00)	~	~	1.50 (1.00-2.00)	0.50 (0.50-0.50)	1.20 (1.06-1.30)
39	Šampinjoni kg	4.00 (4.00-4.00)	~	~	~	5.00 (5.00-5.00)	5.00 (5.00-5.00)	~	~	4.67 (4.67-4.67)
40	Šargarepa kg	1.20 (1.20-1.20)	1.00 (1.00-1.00)	1.00 (0.80-1.00)	1.35 (1.25-1.50)	1.50 (1.00-1.50)	1.00 (1.00-1.20)	1.00 (1.00-1.00)	0.50 (0.50-0.68)	1.07 (0.97-1.13)
41	Spanać kg	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.00-2.50)	1.50 (1.50-2.00)	2.00 (2.00-3.00)	2.50 (2.00-2.50)	2.50 (2.50-3.00)	2.00 (1.50-2.50)	1.30 (1.20-1.70)	2.10 (1.90-2.46)
42	Tikvice kg	~	~	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (2.00-3.00)	~	2.50 (2.00-2.50)	1.20 (1.20-1.40)	2.34 (2.04-2.38)
43	Zelena salata Kristalka kg	2.00 (2.00-2.00)	~	~	2.00 (1.50-2.00)	2.00 (2.00-2.00)	~	2.00 (2.00-2.00)	~	2.00 (1.88-2.00)
44	Zelena salata Puterka kg	1.50 (1.50-1.50)	2.00 (1.50-2.00)	1.50 (1.50-1.50)	2.00 (1.50-2.00)	~	1.50 (1.50-2.00)	1.50 (1.00-1.50)	0.70 (0.70-0.80)	1.53 (1.31-1.61)

Napomena: U zagradama su prikazane minimalna i maksimalna cijena

Cijene - zelene pijace u Srbiji za period 09-15.02.2009. godine

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>DOMINANTNE CENE</i>			<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>DOMINANTNE CENE</i>		
	<i>SRBIJA</i>	<i>CENTRALNA SRBIJA</i>	<i>VOJVODINA</i>		<i>SRBIJA</i>	<i>CENTRALNA SRBIJA</i>	<i>VOJVODINA</i>
Ananas (Pineapple)	200	200	150	Brokoli (Brokoli)	250	250	250
Banana (Bannana)	80	90	80	Celer (Celery)	100	100	100
Grejpfrut (Grapefruit)	100	100	100	Cvekla (Red beet)	50	30	50
Jabuka -Ajared(Apples-Ajared)	50	50	40	Karfiol (Cauliflower)	250	250	250
Jabuka -delišes R.(Apples-delishes R.)	100	50		Kelj (Savoy Cabbage)	70	70	60
Jabuka -delišes Z.(Apples-delishes G.)	50	50	50	Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	300	300	250
Jabuka -G. Smit(Apples-G.Smith)	60	100	80	Krompir (Potato)	30	30	35
Jabuka -Jonagold(Apples-Jonagold)	50	80	50	Kupus (Cabbage)	30	20	30
Jabuka -ostala(Apples-other)	40	40	50	Luk-beli (Garlic)	180	180	150
Kivi (Kiwi)	120	120	140	Luk-crni (Onion)	30	30	
Kruška (Pear)	100	100		Paprika babura (Pepper-Babura)	250	250	250
Limun (Lemon)	100	100	100	Paradajz (Tomato)	200	200	200
Mandarina (Tangerine)	100	100	100	Pasulj-beli (Beans white)	160	180	160
Nar (Pomegranate)	180	230	180	Praziluk (Leek)	80	50	60
Orah (Walnut)	400	400	400	Šampinjoni (Mushroom)	180	180	180
Pomorandža (Orange)	70	70	80	Šargarepa (Carrot)	40	40	50
				Spanać (Spinach)	100	100	150
				Z.Salata - veza(Lettuce-piece)	25	25	30

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 95 dinara)

Izvor: STIPS

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / voće i povrće

Prices for product group Tržnice –
Open markets Tip cijene:

Geografska podjela: Mjesta

U razdoblju: od 9.2.2009 do: 15.2.2009(Tjedan:7)

Uspoređeno s razdobljem: od 2.2.2009 do:

8.2.2009(Tjedan:6)

Proizvod	Tip	Hrvatska	
		Cijena	Stara
jabuka idared-apple Idared (kg)	Min	3,00	3,00
	Max	12,00	12,00
	Prosjek	6,55	6,56
jabuka jonagold-apple Jonagold (kg)	Min	3,00	4,00
	Max	12,00	12,00
	Prosjek	7,14	7,06
jabuka- zlatni delišes -apple Gold delishes (kg)	Min	4,00	4,00
	Max	15,00	14,00
	Prosjek	7,93	8,03
jabuka elstar- apple Elstar (kg)	Min	5,00	5,00
	Max	10,00	10,00
	Prosjek	7,50	7,42
jabuka Granny Smith - apple Granny Smith (kg)	Min	4,00	4,00
	Max	15,00	15,00
	Prosjek	9,29	9,67
jabuke ostalo - apples other (kg)	Min	2,00	2,00
	Max	15,00	18,00
	Prosjek	6,12	6,81
kruške-pear (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	23,00	20,00
	Prosjek	16,83	17,63
grožđe stolno bijelo-table grapes white (kg)	Min	12,00	12,00
	Max	30,00	35,00
	Prosjek	23,26	23,88
grožđe stolno crno -table grapes black (kg)	Min	12,00	14,00
	Max	30,00	35,00
	Prosjek	24,62	25,29
kiwi-kiwi (kg)	Min	8,00	8,00
	Max	20,00	20,00
	Prosjek	14,07	14,38
dinja-muskmelon (kg)	Min	15,00	20,00
	Max	22,00	20,00
	Prosjek	19,25	20,00
mandarina-tangerine (kg)	Min	5,00	5,00
	Max	15,00	14,00
	Prosjek	8,55	8,37
naranča-orange (kg)	Min	5,00	6,00
	Max	15,00	15,00
	Prosjek	9,32	9,65
limun-lemon (kg)	Min	8,00	8,00
	Max	20,00	20,00
	Prosjek	13,32	13,48
grejp-grapefruit (kg)	Min	8,00	8,00
	Max	15,00	16,00
	Prosjek	12,40	12,75

Proizvod	Tip	Hrvatska	
		Cijena	Stara
banana-banana (kg)	Min	6,00	5,00
	Max	12,00	12,00
	Prosjek	8,37	8,33
rajčica-tomato (kg)	Min	12,00	12,00
	Max	30,00	25,00
	Prosjek	17,72	17,56
paprika rog-pepper long shaped (kg)	Min	15,00	14,00
	Max	30,00	30,00
	Prosjek	23,04	23,00
paprika babura-pepper round shaped (kg)	Min	15,00	15,00
	Max	30,00	30,00
	Prosjek	24,23	23,75
paprika ostalo -pepper other (kg)	Min	15,00	15,00
	Max	30,00	30,00
	Prosjek	23,38	24,10
patlidžan-eggplant (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	25,00	25,00
	Prosjek	19,68	21,05
krastavci salatni-cucumber large for salad (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	25,00	25,00
	Prosjek	19,53	19,71
luk (crveni)-onion (kg)	Min	3,00	2,50
	Max	10,00	10,00
	Prosjek	5,58	5,57
češnjak-garlic (kg)	Min	10,00	8,00
	Max	25,00	30,00
	Prosjek	16,45	16,29
mladi luk-chalotte (kg)	Min	18,00	18,00
	Max	30,00	30,00
	Prosjek	25,17	26,00
kupus zeleni-cabbage white (kg)	Min	3,00	3,00
	Max	10,00	10,00
	Prosjek	5,36	4,93
kupus crveni - cabbage red (kg)	Min	4,00	4,00
	Max	12,00	10,00
	Prosjek	7,11	7,24
kelj-savoy cabbage (kg)	Min	4,00	5,00
	Max	12,00	15,00
	Prosjek	8,56	8,89
mrkva-carrot (kg)	Min	5,00	4,00
	Max	15,00	15,00
	Prosjek	8,80	9,07
zelena salata kristalka -lettuce (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	20,00	20,00
	Prosjek	14,86	14,09
zelena salata puterica -lettuce (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	20,00	20,00
	Prosjek	15,02	14,20
endivija - endive (kg)	Min	6,00	6,00
	Max	16,00	16,00
	Prosjek	12,32	12,69
cvjetača-cauliflower (kg)	Min	10,00	9,00
	Max	20,00	20,00
	Prosjek	14,11	14,14

Proizvod	Tip	Hrvatska	
		Cijena	Stara
grah bijeli - bean white (kg)	Min	15,00	15,00
	Max	35,00	40,00
	Prosjek	24,11	25,15
grah šareni - bean cream (kg)	Min	14,00	14,00
	Max	40,00	40,00
	Prosjek	21,63	23,55
krumpir-potato (kg)	Min	2,00	2,00
	Max	6,00	6,00
	Prosjek	3,87	3,76
mladi krumpir-baby potato (kg)	Min	6,00	5,00
	Max	12,00	12,00
	Prosjek	10,00	9,75
šampinjoni-champignon (kg)	Min	12,00	20,00
	Max	33,00	33,00
	Prosjek	23,70	24,94
crveni radić-chicory (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	25,00	25,00
	Prosjek	19,00	17,91
blitva-swiss chard (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	25,00	25,00
	Prosjek	17,03	17,06
špinat-spinach (kg)	Min	10,00	10,00
	Max	25,00	25,00
	Prosjek	17,40	17,92

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

IZBOR I NABAVKA SJEMENA POVRĆA

U toku ovog perioda možemo početi da razmišljamo o izboru i nabavci sjemena povrtnarskih kultura, prvenstveno paradajza i paprike koje će se već krajem januara, i tokom februara sijati u tople leje. Blagovremenom nabavkom sjemena doći ćemo do željenih sorti i hibrida povrća kao i dovoljnih količina.

U posljednje vrijeme kod nas je sve više distributera stranih proizvođača sjemena. Pred nama je da se odlučimo za proizvođača, sortu ili hibrid.

Samo dobro sjeme je uslov za postizanje visokih i kvalitetnih prinosa. Ono mora da bude čisto, zdravo, klijavost i normalno razvijeno. Dobro sjeme ne smije da sadrži primjese kao što su: sjeme drugih kulturnih vrsta i korova, djelove biljnih ostataka, oštećene sjemenke, čestice zemlje i pijeska i sl. Sjeme mora biti zdravo. Odredjene biljne bolesti se prenose sjemenom i iz tog razloga je obaveza proizvođača da sjeme ubira samo sa zdravih sjemenskih usjeva, koji nijesu bili zaraženi bolestima koje se prenose sjemenom. Potrebno je da sjeme bude dezinfikovano. Klijavost sjemena je najvažnija osobina, jer samo klijavost sjeme može dati novu biljku.

Na osnovu klijavosti se utvrđuje potrebna količina sjemena za sjetvu. Pod klijavost se podrazumijeva sposobnost sjemena da pod određenim uslovima i za određeno vrijeme može da klija. Sa starošću sjemena opada i klijavost. Kod nas je za sve poljoprivredne kulture propisana najniža klijavost koju sjeme mora imati da bi se stavilo u promet. Krupnije i jedrije sjeme ima bolju klijavost, brže i ravnomjernije niče. Prilikom kupovine sjemena odlučujemo se za one sorte i hibride koji su već provjereni, koji daju dobre rezultate u pogledu kvaliteta i prinosa, otpornosti na biljne bolesti i štetočine i koji su prihvaćeni od strane potrošača. Uvođenje nove sorte ili hibrida treba da bude postepeno.

Dobro sjeme nikad nije skupo, jer od njegovog kvaliteta zavisi ostvarenje prinosa i prihoda. Za sjetvu je najbolje nabaviti deklarirano sjeme, od poznatog proizvođača (sjemenske kuće).